

S Z E M L E

Marafkó László

K-VONAL-VÉGI TÖRTÉNET

Manapság, mikor hangversenyteremben és női táskában, farzsebben és nyakon lógatva mindenütt mobiltelefon zenél, trilláz és sipít, senki sem hinné, hogy húsz éve még reménytelen kérvényezés, magas pártfogó és szélhámosságot súroló ügyeskedés kellett egy-egy vezetékes telefon kiutalásának megszerzéséhez. Ami maga volt a csoda és a státusszimbólum egyszerre.

K-vonalon (a romlatlan nemzedék tájékoztatására: nagyon fontos emberek asztalán trónoló külön vonalas készülék) felhívni valakit pedig a mindenhatóval teremtett személyes kapcsolattal ért fel annak, aki ilyen készülék közelébe férközhetett.

A telefon persze póráz is volt: embereket lehetett irányítani általa, akár hajnalban, az álom bűvöletéből felriasztva, avagy késő este, a menekülőre fogott lélek után nyúlva.

A kivételezett K-vonalasok – az irigység vagy megvetés mellett – bizonyos értelemben mazochisták voltak: még ha kifelé adták is a nagyot, a fentebb levőknek ugyanolyan kiszolgáltattak voltak, mint amennyire azok a tőlük függők.

E történeti bevezető írójának húsz évig volt bent a kérvénye, de nem jutott telefonhoz, a család olyan időszakában, amikor betegeskedő gyerekek, magányos, idős, megromlott egészségű szülők miatt néha létszükséglet lett volna a készülék. Rendszerváltozásnyit kellett várnia a megdicsőüléshez. Ezért öntötte el néha az indulat, ha szerkesztőségekben eltöltött évei alapján időnként a kedvezményezettek közé sorolták a korszakot meg nem tapasztalt emberek. Avagy amikor hősi visszaemlékezéseket olvasott lehallgatott vonalú emberektől. Mert ugyebár a kifigyeléshez minimum egy telefonkészülék szükség-

geltetett, anélkül megörökítésre méltó épületes avagy ellenállói szövegek nemigen voltak kivitelezhetőek.

De intiünk búcsút e letűnt korszaknak egy K-vonal-végi történettel.

A fontos helyről nem kevésbé fontos helyre száműzött férfiú egyben válófélben volt a feleségétől, s másik lakásba költözött. Új munkahelyén kollégák között épp régi dicsőségének ecsetelésével volt elfoglalva, mikor megcsörrent a telefonja. Arcára fenség telepedett, miközben a kagylóból fortyogó, bugyborékoló hangzavar áradt. A férfiú, ajkaival a környezetének formálva a szót, hangtalanul artikulálta: „A főnök.” Fülétől – dobhártyáját óvandó – jócskán eltartotta a kagylót, s a hang színéből felismerhető volt az ünnepi alkalmak szóknak hangja. Sőt, célirányos kérdések is.

– Maga mit csinál állandóan? – süvítette a hang. – A disznóságon kívül, ami a szombati számban jelent meg.

– Amit bárki. Alszom, tévézek. Főzök.

– Maga főz is? Nagyon szellemes. Mit csinál éjfélkor, mert akkor is hiába hívom.

– Már tízkor ágyban vagyok.

– És reggel, hatkor?

– Még alszom.

– De miért nem veszi fel a készüléket?

– Mert nincs.

– Mi az, hogy nincs?

– A telefonáthelyezési kérelmem bent van, de még nincs vonalam.

– Atyaúristen! – hallatszott a kifújó orkán elhaló sóhaja. – Már nekem is hazudnak. Pedig a vezérigazgató azt mondta, magának már felszerelték.

Hogy füllenteni mertek a nagyon nagy embernek, jelezte, hogy a K-vonalak mindenhatóságának vége felé közeledtünk.

Manapság boldog, boldogtalan azon telefonál, amin akar. Ahá-nyon akar. S amennyi pénze van. Hogy mégsem boldog? Hja kérem, nem csak vonallal él az ember!

(*Palócföld, 2006/4.*)